



Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

WŁOCŁAWO KUJAWSKIE

Prenumerata
na miejscu i zł. 80
gr., na prowincji i
z odroczaniem do
domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz niemie-
ckim na pierwszej
stronie 10 groszy
polskich, na dru-
giej i trzeciej — 8
gr., na czwartej —
5 gr. Ogłoszenia
drobne po 3 grosze
za wyraz. Tłustym
drukem — podwój-
nie. Najm. ogł. —
30 gr. Dla zagranic-
y ceny o 100 proc.
wyższe. Układ ogło-
szeń czterolamowy.
Ceny ogłoszeń, po-
dane w złotych pol-
skich, obliczane bę-
dą według kursu
złotego franka
ustalonego przez
Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4 — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmów. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 28. N. P. K. O. 61.783

Obchód uroczystości 3-go Maja.

I.

W piątek dnia 2-go maja:

O godz. 8-jej wieczór z placu Nowego-Rynku rozpocznie się pochód wojska z orkiestrą (capstryk), w którym biorą udział Straż Ogniowa i Organizacje sportowe.

II.

W sobotę dnia 3-go Maja:

O godz. 9.30 przybycie Wojsk, Organizacji, Związków i Stowarzyszeń na plac Gen. Dąbrowskiego, gdzie o godz. 10 odprawione będzie uroczyste nabożeństwo. Po przemówieniach i defiladzie ruszy pochód ulicami: Zduńską, Nowym Rynkiem i 3-go Maja na Stary Rynek; po ostatnim przemówieniu nastąpi rozwiązanie pochodu.

O godz. 3.30 popoł. bezpłatne przedstawienie dla żołnierzy w kinoteatrach „Nowości” i „Stinks”.

W dniu tym odbędzie się zbiórka na „Macierz Szkolną”, w myśl odezwy Komitetu Daru Narodowego.

Kierownictwo pochodu objął p. A. Postolski.

Uprasza się: duchowieństwo, władze, wojskowe i cywilne, instytucje społeczne, szkoły, korporacje, stowarzyszenia, cechy, związki i wszystkich obywateli miasta o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w obchodzie.

KOMITET.

UWAGA: W razie niepogody nabożeństwo odbędzie się w Katedrze o tej samej godzinie.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE ODDZIAŁ W WŁOCŁAWKU

podaje do wiadomości, że
z dniem 1 maja r. b. prowadzić będzie rachunkowość
oraz wszelkie operacje w złotych
w tym celu:

- pozostałości na rachunkach klientów na dz. 1 maja r. b. przerachowane będą na Złote i rachunki te będą nadal prowadzone w Złotych.
- od d. 1 maja r. b. uprasza się wszelkie dyspozycje, kierowane do Banku, wypisywać wyłącznie w Złotych.
- wszelkie wpływy oraz dyspozycje, które napływać będą po dniu 1 maja w markach polskich, przeliczane będą na Złote po kursie 1 Złoty = 1.800.000 mk. i księgowane będą w Złotych.

Nie masz wykształcenia bez charakteru.
Stanisław Szczepanowski.

Przed wyborami w Niemczech.

Na wybory do parlamentu Rzeszy, mające się odbyć w dniu 4 maja trzeba patrzeć z podwójnego punktu widzenia: 1) ze względu na wpływ, jakie one mieć mogą na wewnętrzną politykę Niemiec, 2) z uwagi na pewne konsekwencje natury ogólnej, dotyczące już polityki europejskiej.

Omawiając obie części zagadnienia, pamiętać należy, iż według wszelkiego prawdopodobieństwa koła prawicowe odniosą w wyborach zdecydowane zwycięstwo. Do takiego sądu upoważniają wyniki wyborów gminnych oraz sejmowych w poszczególnych krajach Rzeszy, lecz również znamienne oświadczenie jednego z polityków niemieckich, bezpartyjnego socjaldemokraty von Gerlacha, który niedawno na odczycie w Paryżu, oświadczył, że wybory będą zwycię-

stwem prawicy, chociaż nie dadzą jej »efektywnej większości«, — co rozumieć trzeba w ten chyba sposób, iż według von Gerlacha, prawica mimo zwycięstwa, nie będzie w stanie całkowicie opanować rządów w państwie.

Sąd taki w okresie ostatnich posunięć przedwyborczych, kiedy to tak wskazany jest jaknajwiększy optymizm, bardzo jest znamieny, świadczy bowiem o tym, że obóz socjalistyczny w Niemczech świadom jest klęski, jaką mu wybory gotują i nie stara się bynajmniej o to, by się ludzi. Naturalnie, posturunki swe odstępuje on nie bez walki, ale prąd jest zbyt silny, by mu się opierać, socjaliści też przystępują do śpiewu łabędziego swej przewagi w Rzeszy.

W parlamencie dotychczasowym

sami tylko socjaldemokraci posiadali 173 miejsca na ogólną liczbę 459. Teraz zaś stracą przypuszczalnie co najmniej połowę tych mandatów i to głównie na korzyść niemiecko ludowej partii wolności. Wogóle ta niedawno istniejąca partja, która w parlamencie posiadała trzech — zaledwie trzech przedstawicieli, urasta do pierwszorzędного czynnika politycznego, i nie tylko sama zdobywa poklask ogromny, lecz wciąga pośrednio do swego rydwanu krewną partję niemiecko narodową, która dla utrzymania się na powierzchni, też same, co i partja wolności głosi hasła.

Co to za hasła. Niemcy dla Niemców, przestrzeganie czystości rasy, najbardziej zdeklarowany antyesymityzm, odtworzenia monarchji, a przede wszystkim przwrócenie i utrwalenie przewagi Prus w Rzeszy.

Hasła te w tłumaczeniu na język faktów znaczą usuwanie od rządów socjalistów, zwalczanie żydostwa wży-

ciu gospodarczem, powrót Hohenzolernów i zapewnienie hegemonii protestanckich Prus nad resztą państwa kosztem znaczenia Bawarii. Znaczą one między innymi także możliwość upadku Eberta, który z ramienia socjaldemokracji dotąd jest prezydentem państwa. (Nie bez znaczenia jest tu fakt, że koła zbliżone do partji »wolności« już w zeszłym roku przebąkiwały o kandydaturze byłego Kronpryncy na stanowisko prezydenta Rzeszy).

Przeobrażenia, jakie widzimy, zasadnicze; program zakrojony na lata, bynajmniej nie pokojowy. Nic też dziwnego, że może on wywołać pewne zaniepokojenie w państwach sąsiadujących z Niemcami, bo środki urzeczywistnienia go nie godzą się z traktatem wersalskim: nie godzi się z nim hasło powszechnej służby wojskowej, nie godzi się idea przywrócenia granic przedwojennych, — ale, bo wszystkie partje niemieckie idą do wyborów pod mniej lub bardziej wy-

HURTOWNIA OPALOWA

M. Napiórkowski

we Włocławku, ulica Kaliska 17, telefon 209.

Przyjmuje zamówienia na **WĘGIEL**
i **KOKS** z dostawą w miesiącu **MAJU**,
szczególnie poleca **węgiel niezrównanej dobroci** z kopalni „Hr. RENARD”.

SZYBKA dostawa, PIERWSZORZĘDNE gatunki, NISKIE ceny!

NA RATY! i za gotówkę NA RATY!

PO CENACH PRZYSTĘPNYCH
ubrania męskie z najlepszych towarów
krajowych i zagranicznych wykonywuje

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI
ZE SPRZEDAŻĄ NA MIEJSCU TOWARÓW WEŁNIANYCH

T. TOMCZAK

WŁOCŁAWEK,

© CYGANKA 16.

powiedzianym hasłem walki z tym traktatem.

Nie byli nigdy jego zwolennikami komuniści, którzy zwalczyli traktat, jak zwalczają wszelkie wogóle przepisy i zobowiązania, jak zwalczają formy normalnego życia państwowego; socjaliści w prawdzie budowali na nim czas jakiś zsocjalizowanie Niemiec, ale gdy to zawiodło, zaczęli, zachęceni przez angielską Labour Party, traktat wersalski wyraźnie zwalczać, szczególnie po kongresie zeszłorocznym w Hamburgu.

Zaś stronnictwa prawicy nigdy traktatu nie uznawały, owszem, czyniły wszystko, żeby uczynić zeń „świsstek” papieru. Obecnie stanowisko swe akcentują silniej, niż kiedykolwiek, bo hasło takie jest w Niemczech popularne. Rzecz dziwna, że nawet centrum, które przecież najlepszych swych mężów poświęciło dla walki o ugruntowanie traktatu wersalskiego, dla t. zw. polityki spełnienia, — rzecz dziwna, że nawet i te stronnictwa na wiecach wyborczych występują przeciw traktatowi, głosi konieczność przywrócenia Rzeczy wszystkich „oderwanych” (ziem) i t. d.

W tym przeglądzie brak nam jeszcze stronnictwa t. zw. demokracji. Może jej stanowisko nie jest pozbawione pewnego znaczenia, ale dla nas nie posiada ono wartości, gdyż niemiecka „demokracja”, jak i każda inna to głównie żydzi — kupcy i przemysłowcy, a ci przeciw niemieckich umysłów politycznie nie będą w stanie urabiać, bo nawet gdyby to chcieli, nie znajdą czasu i materiału.

Skoro zaś cała niemal opinia niemiecka przystępuje do wyborów pod hasłem obalenia w najszerszym tego słowa znaczeniu traktatu wersalskiego, Europa musi nietylko bardzo uważnie wyborom tym się przyglądać, ale będzie musiała w interesie pokoju i po wyborach wiele uwagi Niemcom udzielać, jeśli nie chce, by hasła wyborcze rozpalonych agitacją kandydatów do reichstagu wprowadzono w czyn kosztem państw, z Niemcami sąsiadujących.

J. Wapniarski.

Otwarcie Banku Polskiego.

28. IV. o godzinie 8-ej rano odbyło się w katedrze św. Jana nabożeństwo, celebrowane przez J. E. ks. kardynała Kakowskiego, poczem nastąpiło w gmachu dotychczasowej P. K. K. P. uroczyste otwarcie Banku Polskiego.

Pierwszy zabrał głos prezes ministrów, p. Grabski.

Przemówienie Prezesa Ministrów.

Przystępujemy do aktu, który ma być związkiem pomiędzy państwem i społeczeństwem polskim z jednej strony, a nową walutą polską, złotym polskim z drugiej. Dla związku tego cały naród przygotował trwałe fundamenty, uposażenie waluty, Skarbu Narodowego.

Nową walutę uposażyliśmy w silne fundamenty materialne, ale na to, żeby ona uczyniła zadość naszym nadziejom, musimy jej dać również i moralne warunki bytu inne, niż te jakie dawaliśmy dotychczasowej walucie, która nas zawiadła. Bo zawiadła nas ta dawna waluta nie tylko dlatego, że materialnych podstaw jej nie dawaliśmy, że podstaw prawnych jej odmawialiśmy, ale również dlatego, że nie umieliśmy postępować tak, jak postępować należy wobec takiej waluty na to, żeby ona spełniła swoje zadanie. — nie szanowaliśmy jej. Chcieliśmy, żeby ona za nas robiła wysiłek wtedy, kiedy nam przychodziło na myśl tworzyć źródła bogactw bez przyczyniania się nas samych, w sposób sztuczny, pozorny.

Nowa waluta na to, żeby spełniła swoje zadanie, musi być przez nas nie tylko mocno ufundowana, ale musi być i szanowana.

Nie wolno nam od niej wymagać tego, czego waluta nie może dać społeczeństwu, nie wolno wymagać od niej bogactw, bo bogactwo daje tylko praca ludzka. Nie ona nas będzie wyręczała jeśli za mało pracować będziemy. Ona nie tworzy bogactw. O ile byśmy chcieli jej nadużyć w tym względzie, natychmiast jak poprzednio, obróci się na zło społeczeństwa, zacznie się chwiać i przestanie oddzia-

ływać dobroczynnie w tym zakresie.

A więc powiedzmy sobie, że ta nowa waluta tylko jednemu zadaniu służyć będzie: równej mierze wartości ludzkiej. Nie tworzeniu nowych wartości, któreby pozornie, a tylko mierze wartości, bo ta miara jest wielkiem dobrodziejstwem, bo ta miara sama przez się już daje spokój wszystkim, daje możność pracować uczciwie i pracą dorabiać się bogactwa.

O ile my tej nowej walucie pozwolimy spokojnie być tylko miarą wartości, o tyle uczynimy zadość kardynalnym warunkom, do których każde społeczeństwo obowiązane jest w stosunku do swojej waluty.

Mamy walutę mocno ufundowaną materialnie, musimy się zdobyć na całą siłę moralną, jaką dojrzałość daje, a wtenczas musimy być przeświadczeni, że ona spełni swoje zadanie, które na niej leży, żebyśmy mogli z całym spokojem oprzeć nasz byt na pracy i w tej pracy widzieć sprawiedliwą miarę dla każdego i we wzmożeniu, spotęgowaniu pracy całego naszego społeczeństwa widzieć główne źródło potęgi tego społeczeństwa, a również i siły naszego Państwa.

Za chwilę, właśnie ma się odbyć ten akt naszego związku trwałego, silnego z tą nową walutą i do tego aktu wzywam, żebyśmy się odnieśli z całą powagą, z tym całym skupieniem, z jakim winni przystąpić wszyscy dojrzałe mężowie do związku, o partego na postawach moralnego postanowienia wstrwania w spełnieniu wszystkich obowiązków, jakie z takich aktów wypływają. (Huczne oklaski). Pan Prezes Ministrów Wł. Grabski odsłania tablicę.

PAŃSTWO POLSKIE powołując do życia w r. 1924 BANK POLSKI

jako ostoję ładu pieniężnego w kraju
i jako wyraz duchowej łączności
z przedwiekową instytucją tejże nazwy
wyraża wdzięczność tym licznym obywatelom,
którzy nie oszczędzali ofiar
na Skarb Narodowy.

Ogłaszajcie się w „Słowie Kujawskim”.

M Y S L I.

Wybrał J. K.

— Jesteż piękniejsza rzecz na całej [ziemi,
Jak wychowana w ustroniu dziewicy
Czysta, wstydliva?..
— Dzięki Ci, Boże, że me się nie [wyzul
Z dzieciniego wstydu, że me jestem [rozwiązły.
[Słowacki.

Do mieszkańców miasta Włocławka i okolic!

Z powodu sanacji Skarbu, celem uregulowania naszej Kasy Państwowej, a z tem dla naprawy takowej, związaną oszczędnością, w wielu kwestiach życia społecznego dają się odczuć braki i niedomagania. Armia częstka składowa naszego społeczeństwa, jako organizacja najwięcej technicznie skomplikowana, również najwięcej czuła na powyższe niedomagania. — Niestety potrzeby kulturalne żołnierza z powyższego powodu nie są całkowicie zaspokojone, tak jakby tego społeczeństwo pragnęło, a On, Obrońca Ojczyzny, zasłużył! To też społeczeństwo w zrozumieniu ciężkiej sytuacji Skarbu, nie powinno trwać bezczynnie, musi działać!

Musi iść ręką w rękę z wysiłkami Rządu: W każdej potrzebie podać rękę pomocy, pomnąc na hasło:

„Chcę — to mogę!”

Otóż, w tym celu, zorganizowany „Komitet Przyjaciół Żołnierza II Dywionu 26 p. a. p.” organizuje w pierwszych dniach maja fantową loterię i zwraca się z serdeczną i gorącą prośbą do Obywateli miasta Włocławka i wsi o zaoferowanie fantów na powyższy cel. Każdy datek będzie przyjęty z serdeczną podzięką, Mamy już niewielką ilość fantów, między innymi 2 świnię, barany, worek cukru, 2 worki mąki i drobniejsze przedmioty. Potrzeba jest jeszcze do trzech tysięcy przedmiotów więcej, lub mniej wartościowych. O składanie takowych upraszamy pod niżej podanym adresem do dnia 5 maja.

Czerwony Krzyż, Kaliska Nr. 1.
Major Żukotyński, 3-go Maja 16.
D-wo Dyonu Artylerji, Koszary
przy ul. Toruńskiej 11.

Z poważaniem

Za komitet:

Przew. Czerwonego Krzyża
Anna Boye

Za Sekretarza:

Żukotyński mjr. art.

6) Ustawa o ochronie lokatorów.

2) Godności przewodniczącego, zastępcy i członków są honorowe: mają oni jednak prawo do zwrotu wydatków, wyłożonych gotówką. Oprócz tego tym, którzy znią z zarobku, można przyznać wynagrodzenie z funduszy gminnych.

3) Członkowie urzędu składają na ręce prezesa sądu lub sędziego, przez niego wyznaczonego, przyrzeczenie, że będą gorliwie i bezstronnie pełnić swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

Art. 16. Od powołania na członka urzędu wyznaczyć się mogą jedynie kobiety, duchowni, wojskowi, urzędnicy publiczni, osoby starsze ponad 60 lat, drobni przemysłowcy i osoby żyjące z płacy dziennej albo tygodniowej. O zasadniczości wyznaczenia się rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

Art. 17. 1) Uchylający się od przyjęcia godności członka urzędu, mimo, że ich wyznaczenie się uznano za niezasadnione, podlegają karze grzywny do wysokości stu złotych.

2) Członków urzędu, którzy bez należytego usprawiedliwienia się na posiedzenia nie przybywają, opóźniają się, lub w inny sposób od spełnienia swoich urzędowych obowiązków się uchylają, należy za każdym razem skazać na grzywnę do trzydziestu

złotych. W razie późniejszego należytego usprawiedliwienia się można grzywny uchylić lub zmniejszyć. Członków urzędu, którzy stali się winnymi rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, należy nadto usunąć z urzędu.

3) Orzeczenia powyższe należą do prezesa sądu okręgowego.

Art. 18. 1) Urząd rozstrzyga po rozprawie ustnej większością głosów w zespołach trzech członków, w których skład wchodzi: przewodniczący lub jego zastępca i po jednym ławniku z Koła właścicieli domów i lokatorów. Jeśli przedmiotem sporu jest pomieszczenie handlowe, przemysłowe, pracownia lub sklep, ławnikiem z koła najemców winna być o ile możliwości osoba, należąca do kupców, przemysłowców albo rękodzielników lub przynajmniej ze stosunkami odpowiedniemi dobrze obeznana. W razie sporu między lokatorem a sublokatorem wchodzi w skład zespołu prócz przewodniczącego, względnie jego zastępcy, jeden ławnik lokator, a drugi sublokator.

2) Orzeczenie należy wygotować najdalej w ciągu trzech dni na piśmie z krótkim uzasadnieniem i na żądanie doręczyć stronom.

3) Rozprawy urzędu są jawne. Jawność należy wykluczyć na zgodny wniosek stron, a na wniosek choćby jednej strony wówczas, gdy mają być rozpatrywane zdarzenia z życia rodzinnego.

4) Publiczne ogłaszanie treści rozprawy niejawniej jest wzbronione.

Art. 19. 1) Jeżeli strona zwróciła się do urzędu, wezwie on strony z za-

grożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy. Rozprawę należy przeprowadzić, ile możliwości, w ciągu dni 8 od podania wniosku.

2) Wezwani obowiązani są stawić się osobiście albo wysłać do rozprawy pełnomocnika. Strony i ich pełnomocnicy winni się zgodzić z prawdą udzielić wyjaśnień, przez urząd żądanych.

3) Urząd może przedsięwziąć wszelkie dochodzenia do orzeczenia potrzebne, w szczególności: zywać i przesłuchiwać osoby, które mogą udzielić wyjaśnień.

4) Urząd nakłada grzywny do wysokości trzydziestu złotych za niestawienie bez usprawiedliwienia przyczyny stron i osób, wezwanych do udzielenia wyjaśnień jak również za odmówienie złożenia wyjaśnień i dowodów. Od orzeczenia urzędu rozjemczego, nakładającego grzywny, służy w terminie 14-dniowym od dnia zawiadomienia odwołanie się do prezesa sądu okręgowego, którego decyzje są ostateczne. Ściąganie należonych grzywn należy do władz administracyjnych. Grzywny wpływają do kasy komunalnej.

5) Wszystkie władze i urzędy winny udzielać urzędowi rozjemczemu do spraw najmu pomocy prawnej.

Art. 20. 1) Właściwy urząd rozjemczy do spraw najmu rozstrzyga na wniosek wynajmującego, lokatora lub sublokatora o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom, w tej ustawie ustalonym.

2) Jeżeli strony oświadczyły, iż poddają się orzeczeniu urzędu, orze-

czenia te są ostateczne i nie ulegają zaskarżeniu, mogą być jednak na wniosek jednej ze stron w każdej chwili zmienione ze skutecznością dla nowego terminu płatności komornego. Wnioski o zmianie orzeczenia, nie oparte na nowych okolicznościach faktycznych, może urząd odrzucić bez rozprawy.

3) Wynajmującemu lokatorowi i sublokatorowi wolno także inne ze stosunku najmu wylaniającego się spory, o ile nie zostały już wniesione do sądu, poddać orzecznictwu urzędu rozjemczego, który ma postąpić według powyższych zasad. Spór o eksmisję może być oddany orzecznictwu urzędu rozjemczego jedynie wtedy, gdy obie strony oświadczą, że się na to zgadzają.

4) Jeżeli sprawa nie była poddana orzecznictwu urzędu rozjemczego za wzajemną zgodą stron, mogą one w przeciągu 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia odwołać się do sądu okręgowego, którego wyrok nie ulega zaskarżeniu. Odwołanie należy wnieść w urzędzie rozjemczym. Winno ono zawiarać uzasadnienie odwołania oraz oświadczenie, jakiej zmiany odwołujący się domaga. Przepisy ustaw procesowych o pisemnej odpowiedzi na odwołanie, o ograniczeniu przyczyn odwołania, o konieczności zastępstwa stron przez adwokatów, wreszcie przepisy §§ 518—519 c. niemieckiej ustawy o procedurze cywilnej w sprawach spornych nie mają zastosowania. Sąd nie może przekazać sprawy urzędowi rozjemczemu do ponownego rozpostrzenia.
D. c. n.

Kupujcie u chrześcijan!

Co niesie dzień?

M A J

1

CZWARTEK

Dzisiaj: Fillig i Jakób app.
Jutro: Zygmunt kr. m.,
Atanazy b. w. dr.
Wschód słońca o k. 4.31
Zachód o g. 7.24
Wsch. księżycy o g. 4. 2
Zachód o g. 4.37

Czytelnia katolicka (vis-a-vis katedry) otwarta we wtorki i piątki od godz. 1-4-jej po południu.

Tow. Kraj. Oddz. Kujaw. Muzeum otwarte tylko w niedzielę od godz. 12-13 i pół.

Z giełdy d. 30. 4:

Dolar	5,16
Funt angielski	22,55
Frank szwajcarski (100)	91,95
Frank francuski (100)	33,30
Frank belgijski (100)	28,46
Liry włoskie (100)	23,06
Korony czeskie (100)	15,17
Korony austriackie (100)	7,27
4% poz. premi. o.65, 8% poz. złota	8,00, 6% poz. serja II A. o.70, 6% pożycz. dol. 3,15, 4 1/2% listy zastawne
Tow. Kredytowego Ziemińskiego (100-)	22,85, 5% 21,50; 4% — 21.

Krajoznawca 2 dniowa wycieczka do Golezina i Poznania. Z przyczyn niezależnych od Zarządu wyjazd uczestników wycieczki nastąpi d. 2 maja zamiast o 12 ej w południe dopiero o 12-jej w nocy z 2 na 3 maja. Zapisy przyjmują się nadal tylko do 10 ej rano w czwartek 1 maja w sklepie w-go Kowalewskiego. Koszt przejazdu tam i z powrotem dla członków Tow. Krajoznawczego, Stow. Techników, Związku Nauczycielskiego i młodzieży starszej po 13 i pół złotego dla wprowadzonych gości po 17 i pół złp. Blizszych szczególow udziela kierownik wycieczki inż. Olszakowski, (Orla 4).

Tow. Przyjaciół Skarbu Państwa działa we Włocławku. Dnia 4 maja r. b. przybędzie do Włocławka specjalny delegat Towarzystwa Przyjaciół Skarbu Państwa, jako ekspert i znawca księgowości, p. Antoni Schiller, który w tym dniu przyjmować będzie zapisy na członków T. P. S. P. Równocześnie p. Schiller udzielać będzie informacji dotyczących podatku przemysłowego i majątkowego oraz zeznań i bilansów złotych do podatku dochodowego, zainteresowane sfery włocławskiego życia gospodarczego, przyjmą przybycie delegata T. P. S. P. z należytym uznaniem i zadowoleniem.

Ostatni koncert Koła muzycznego G. Z. K. Dowiadujemy się, że Koło muzyczne Gimnazjum Ziemi Kujawskiej w dniu 10-ym i 11-ym maja, urządzi ostatni w roku szkolnym koncert. Wykonawcami programu będą obok chóru i orkiestry uczniowskiej pod dyr. p. Niwińskiego, p. Zołja Kinowska — Hosdorf, która swym przemilnym głosem już kilkakrotnie we Włocławku zachwycała słuchaczy; zdolny i bardzo już zaawansowany młody skrzypek p. W. Niemczyk, uczeń prof. Jarzębskiego. P. Niemczyk, pomiędzy innymi utworami wykona koncert Karłowicza; tudzież bardzo utalentowany pianista p. L. Szpinalski, uczeń wyższego kursu Konserwatorjum Warszawskiego. Oprócz wyżej wymienionych, zaprodukuje się na koncercie świeżo zorganizowany podwójny kwartet smyczkowy uczniowski.

Spodziewamy się, że koncert Koła ze względu na cel, mianowicie zakup instrumentów muzycznych, znajdzie należyte poparcie wśród publiczności Włocławskiej. O terminie sprzedaży biletów, będzie oddzielna wzmianka.

Osobiste. P. Kazimierz Ossowski, prezes Oddziału Kujawskiego Stowarz. Kupców polskich we Włocławku wyjechał do Poznania, w charakterze delegata na Ogólny Zjazd Kupiectwa Polskiego, który odbędzie się podczas Targów Poznańskich w Auli Uniwersytetu Poznańskiego.

W sprawie pożyczki dolarowej. Wobec tego, że w losowaniu odbytem

dn. 15 b. m. główna wygrana, wnosząca 40.000 dolarów, przypadła Skarbowi. Minister Skarbu zarządził dodatkowe losowanie tej głównej wygranej. Odbędzie się ono dn. 1 lipca r. b. razem z 2-iem ciągnięciem pożyczki dolarowej. W ten sposób dnia 1 lipca, do którego to czasu prawdopodobnie cała pożyczka dolarowa będzie już rozsprzedana, zostaną wylosowane, oprócz szeregu innych — dwie wygrane po 40.000 dolarów.

Bilety zdawkowe. Niezależnie od banknotów Banku Polskiego do obiegu pieniężnego od wczoraj weszły bilety zdawkowe wartości 1 i 2 złotych w sumie 50 mil. złotych. Nadto w sobotę Skarb Państwa przekazał Bankowi Polskiemu odpowiednią ilość biletów zdawkowych 5-groszowych, wczoraj zaś dostarczył bilety 1-groszowe. Dziś wpływać zaczęły bilety zdawkowe innych wartości, tak aby do dnia 1 maja zarówno Centrala Banku Polskiego, jak i jego oddziały posiadały dostateczną ilość drobnych odcinków bilonowych.

Wprowadzenie podatku od szyldów i reklam. Wniesiony został projekt obciążenia podatkiem szyldów i ogłoszeń w zależności od rozmiarów. Przyczem podatek za napisy na szybach okiennych, drzwiach, markizach, roletach oraz ścianach domów będą o 50% niższe, niż umieszczonych na szczytach domów względnie transparentach w poprzek ulic.

Proklamacje komunistyczne. Wczoraj gęsto po mieście rozrzucono proklamacje komunistyczne, nawołujące do demonstracji majowej do walki klas, nienawiści, zemsty, nieposłuszeństwa rządowi, do rewolucji. I to się dzieje w Polsce! Dość już tolerancji zła! Rozsiewaczu zła, burzycieli porządku za kratki! Nie możemy pozwolić, aby w chwili kiedy Naród się dźwiga z martwoży, banda szaleńców burzyła z trudem zdobyty ład państwowy i porządek publiczny. Robotnik Polski a ucziwy obywatel nie da się złapać na lep głupstw komunistycznych.

Wystrzeżać się złodziei. Z takim napisem winna być wywieszona karta w każdym interesie gdzie jest kasa, a tem bardziej w instytucjach finansowych. Poraz drugi już w tych dniach notujemy kradzież pieniężną: oto w dniu 29 kwietnia, wyczekującemu w „ogonku“ przy Kasie Banku Polskiego, p. G. nieznanemu złodziej wyciągnął z kieszeni pol. 10 mil. mk.

Z KRAJU.

Wojna żydowska w Kutnie. „Iskra“ z dnia 27 IV. b. r. podaje. Miasto powiatowe Kutno przed samymi świętami było świadkiem niezwykłego wydarzenia. Oto przed świętami miały się odbyć w Kutnie, na mocy wyroków sądowych, eksmisje lokatorów żydów, którzy jednak w czasie dokonywania tych niemilych funkcji przez komorników, stawili czynny opór, twierdząc, że nie opuszczają mieszkania przed uroczystymi świętami Paschy.

Gdy jednak właściciele domów oświadczyli, że nie odstąpią od natychmiastowego wykonania wyroku i jeśli wyrzucą na ulicę meble i sprzęty domowe swych lokatorów, wśród których znalazły się kosze z macami, w miasteczku powstał nieoczekiwany zgłęk. Niezliczone tłumy ludności, przeważnie ze sfer żydowskich wyległy na ulice, wydając złowrogie okrzyki pod adresem nielitościwych kamieniczników, których chciano w ten sposób skłonić do uległości, gdyż usuwanie lokatorów w przeddzień święta uważano za profanację religii żydowskiej, tembardziej, że właścicielami domów byli również żydzi.

Gdy jednak ta manifestacja nie pomogła zaważano rabiną, który starał się przebłagać wiernych, by pozwolono lokatorom jedynie na odprawienie świąt, — ale bezskutecznie.

Sejm, Senat i Rząd.

Interpelacja w sprawie prześladowania Polaków przez biskupa kowieńskiego Karewicza i odpowiedź min. spr. zagranicznych.

P. min. spraw zagr. po porozumieniu się z p. min. wyznań rel. i ośw. publ. udzielił następującej odpowiedzi na interpelację p. Głębńskiego i tow. w sprawie prześladowania Polaków przez ks. biskupa kowieńskiego Karewicza.

Wskutek przesunięcia granic politycznych 3 diecezje katolickie, położone poprzednio w całości na terytorjum Polski przed rozbiorami, mianowicie wileńska, kowieńska i sejneńska uległy częściowemu podziałowi pomiędzy państwo polskie i obecną Litwę Kowieńską.

Podział wypadł następująco: Diecezja sejneńska utraciła około 1/3 swego terytorjum na rzecz Litwy Kowieńskiej. Biskup diecezji ks. Karaś od r. 1920 przebywa stale na Litwie, dokąd przyniósł się za zgodą rządu polskiego. Po stronie polskiej administruje zastępca biskup sufragana ks. Jalbrzykowski. Z diecezji wileńskiej odeszło do Litwy 40 parafij, znajdujących się w tej części b. pasa neutralnego, która została przyznana Litwie Kowieńskiej. Czasowym administratorem tych parafij jest ks. Kuchta, mianowany przed biskupa wileńskiego i sprawujący władzę w jego imieniu. Wreszcie z diecezji kowieńskiej Polska otrzymała 14 parafij, położonych w powiecie braclawskim. Podlegają one jurysdykcji biskupa kowieńskiego ks. Karewicza.

Nie ulega wątpliwości, że ludność polska, zamieszkała w wymienionych 14 parafiach, odczuwa dotkliwie swoją zależność w sprawach kościelnych od znanego wroga polskości biskupa Karewicza i mu podległych proboszczów litewskiego pochodzenia. Naddochodzą liczne skargi na księży Litwinów z powodu ich nieuczciwego stanowiska do ludności polskiej. W porozumieniu z min. wyznań rel. i ośw. publ. M. S. Z. uważało za wskazane powstrzymać się z inicjatywą uregulowania sprawy, to znaczy stosowanie podziału administracyjnego kościelnego do obocznych granic państwa na odcinku powiatu braclawskiego, do czasu ewentualnego zawarcia konkordatu.

Rząd świadomy jest niemożności tolerowania nadal wpływu biskupa Karewicza na sprawy kościelne w powiecie braclawskim. Wystąpienia jego urągają elementarnym zasadom tolerancji religijnej i świadczą o braku prymitywnych pojęć poszanowania prawa. Wydarzenia te muszą być w sposób właściwy i w odpowiednim czasie usunięte z widoku stosunków narodowościowych dla ustalenia pokojowego

współżycia i wzajemnego poszanowania kulturalnych narodów. Rząd nie zaniecha przedsięwzięć skutecznych środków, aby uniemożliwić szkany Litwinów.

Rumuni krzywdzą Polaków.

Swego czasu zwrócił poseł Bigoński z Chrz. Demokracji interpelację, złożoną w Sejmie, z uwagi na to, że Rumuni wywłaszczają obywateli polskich-ziemian bez dostatecznego wynagrodzenia. Obecnie nadeszła następująca ze strony Min. Spraw Zagranicznych odpowiedź:

WARSZAWA, 26.4. (Pat.) P. min. spraw zagr. po porozumieniu się z Głównym Urzędem Likwidacyjnym udzielił następującej odpowiedzi na interpelację p. Bigońskiego i tow. w sprawie pokrzywdzenia Polaków w Rumunii przez reformę rolną. Niestety w Rumunii rząd zastosowuje tego roku ustawę o reformie rolnej, która wywłaszcza własność ponad 100 hal, przynajaz odszkodowanie odpowiadające jej wartości. Ponadto w stosunku do obcych obywateli w Besarabji ustawa przewiduje całkowite wywłaszczenie nawet bez pozostawienia 100 hal. Min. spraw zagr. zajmuje się losem obywateli Polaków, dotkniętych reformą rolną w Rumunji od lat 4 z górą, nie było jednak w możliwości uzyskać zadośćuczynienia dla obywateli Polaków ze względu na stanowisko rządu rumuńskiego, który broni punktu widzenia, uzasadniającego słuszość prawną stosowanego w Rumunji systemu. Specjalne przywileje dla obywateli francuskich i angielskich są koncesjami politycznymi, udzielonymi przez Rumunję na podstawie podpisanego w Paryżu w listopadzie 1920 roku traktatu z 4 wielkimi mocarstwami. Stosunki między Polską a Rumunją nie miały dotąd takiego momentu, w którym Polska mogłaby analogiczne koncesje uzyskać. Obrona interesów obywateli polskich w Rumunji może tylko wykorzystać podstawy prawne, które otwiera traktat Rumunji z głównymi mocarstwami, zapewniające b. obywatelom rosyjskim bez względu na przyjęcie przez nich jakiegokolwiek obywatelstwa pełne zachowanie dóbr nieruchomości w Besarabji. W tym też kierunku prowadzona jest akcja M. S. Zagr.

Jak się dowiadujemy, posła Bigońskiego odpowiedź ta nie zadawała. Możemy się więc spodziewać, że sprawa ta będzie w Sejmie przedmiotem obrad szczegółowych.

Kary za przekroczenie przepisów o relacji marki.

Dn. 26 b. m. Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w przedmiocie wymiaru kar za przekroczenia przepisów o relacji marki polskiej do złotego. Rozporządzenie to głosi, iż kto w czasie, którym marka polska jest obok złotego prawnym środkiem prawniczym zażąda zapłaty w jednej walucie, z wyłączeniem drugiej, bądź odmówi przyjęcia zapłaty, lub zażąda zapłaty w-

dług relacji innej niż ustanowiona w celu obejścia przepisów o ustanowionej relacji środków płatniczych powyższą cenę lub inną należność, będzie karany grzywną od 50.000 do 5.000 zł. lub aresztem do 4-ch tygodni, wzgl. karami temi równocześnie. Ustawa nie dotyczy wypadku zaokrąglania należności w wysokości do najbliższego grosza lub najbliższych 10.000 mk. pol.

Wtedy wzburzony tłum urządził pochód, w czasie którego wybito szyby w mieszkaniach i sklepach, należących do właścicieli domów kutnowskich, których też silnie poturbowano.

Policja widząc, że demonstracja przybiera, coraz bardziej groźniejszy charakter, zaczęła interwenjować.

Komendant policji p. Pigu wysłał na miasto gęste patrole policji pieszej i konnej, które miały przywrócić porządek w mieście, a burmistrz miasta p. Klepa, przemówił do mieszkańców, by się rozeszli.

Sytuacja z trudem została opanowana gdy ciemna już noc zapadła, a z polecenia komendanta policji,

każdy 10 ty z uczestników tej checy był aresztowany.

Powyższy fakt wywołał w mieście silne wrażenie, a okoliczni mieszkańcy lotem błyskawicy roznieśli pogłoskę, że w Kutnie wybucha.. rewolucja.

Rewolucja w Hondurasie.

WASZYNGTON 30.IV. (PAT.) Według wiadomości otrzymanych z Honduras, wojska powstańcze zajęły miasto Tegonoigalpa. Na ulicach toczą się walki.

Kupujcie u chrześcijan!

TELEGRAMY.

Swary wśród monarchistów rosyjskich.

SOFJA 30.IV. (Rps.) Tutejszy organ monarchistów rosyjskich, dziennik „Ruś”, występuje gwałtownie przeciwko w. ks. Cyrylowi z powodu wydania przez niego wiadomego „manifestu” do uchodźców rosyjskich, wzywającego ich do posłuszeństwa jego rozkazom. Dziennik twierdzi, iż ma być wydany przez tegoż w. ks. drugi manifest, sankcjonujący przyłączenie Besarabji do Rumunii, przypisując ten krok wpływom królowej rumuńskiej Marji, siostry żony w. ks. Cyryla.

Ruch powstańczy.

CHARKÓW 30.VI. (Rps.) Jak komunikują, oddziały powstańcze kozaków dońskich ukazały się na lewym brzegu Donu w okolicach m. Batajska. Na Krymie znówu wystąpiła organizacja „zielonych” powstańców, którzy w okolicach Symferopola zabili kilku komunistów.

Katastrofa w kopalni.

KUSELING 30.IV. (PAT.) Wskutek wybuchu w kopalni zasypanych jest przeszło stu górników. Wybuch nastąpił w chwili, kiedy zmiana nocna była jeszcze przy pracy. Dotychczas wydobyto zwłoki dwu robotników. Dwaj inni zaś robotnicy, wydobyli na powierzchnię jeszcze żywi, zmarli wkrótce wskutek odniesionych ran.

Katastrofa okrętowa.

BERLIN 30.IV. (PAT.) Według doniesienia z Nowego Jorku, na zachodnim wybrzeżu koreańskim, w pobliżu Czi-nampo, wydarzyła się wielka katastrofa okrętowa, wskutek której zatonało 200 studentów koreańskich. Parowiec, na którym jechali studenci, miał otrzymać od torpedowca japońskiego żywność. Nastąpiło starcie parowca z torpedowcami, z powodu którego parowiec zatonął.

Gwałtowna burza.

LONDYN 30.IV. (P. A. T.) P. R. W ciągu całej nocy wczorajszej, wzdłuż brzegów południowo-zachodniej Irlandji i północnej Anglii szalała gwałtowna burza. Niezwykłej siły wiatr pędził fale z szybkością z górą 30 mil na godzinę. Po północy wiatr zmienił kierunek i przerzucił się na południowe brzegi angielskie. Wskutek burzy żegluga towarowa i pasażerska uległa znacznemu opóźnieniu. Niektóre parowce burza przygnała do Folkestone i Dover ze znacznymi uszkodzeniami.

Lot na Daleki Wschód.

BANDER ABBAS, (Persja) 30.IV. (PAT.) Przybył tu lotnik francuski. Peltier Doisy.

NA EKRAŃE.

Kino Polonia — „Wieczny Płomień”.

Gwiazdy amerykańskie przypuścili w ostatnich tygodniach szturm na Warszawę. A skoro na czele ataku stały takie czarodziejki, jak: Betty Blythe, Dorothy Dalton, Harris Mildret, Gloria Swanson, no i... Norma Talmadge. Cóż dziwnego, że widzowie... usiedli na baczność i wyciężeni zostali na całej linii. Norma Talmadge zajmuje dziś sobie zarówno Amerykę, jak Francję, Anglię i Niemcy. Młodziutka zasłynęła w rzędzie gwiazd w r. 1921 a debiut jej był bardzo zabawną pomyłką. Zja-

Przybycie katolickiego Stowarzyszenia studentów włoskich do Krakowa.

Dnia 16 b. m. przybyła do Krakowa wycieczka studentów uniwersytetu genueńskiego Stowarzyszenia Fascio Universitario Cattolico Italiano. Przyjściem w Polsce gości włoskich zajęło się Stowarzyszenie Młodzieży Akademickiej „Odrodzenie”.

W Krakowie wycieczka bawiła trzy dni, w którym to czasie zwiedziła miasto, zabytki i miejscowe muzea, oraz żupy Wielickie.

W Wielką Sobotę wycieczka przybyła do Warszawy. Pierwszy dzień pobytu został poświęcony na przyjęcia prywatne u J. E. Nuncjusza Apostolskiego Monsegnera Laurego, w Poselstwie Włoskiem, święcone u Ojców Salezjanów, u p. Jerzego Mazaragiego. Wieczorem podejmowało Stow. „Odrodzenie” miłych gości kolacją w gabinetach Kasyna Urzędników. Tego dnia wycieczka była obecną wraz ze swym sztagardem na uroczystej Mszy świętej w Katedrze Św. Jana, celebrowanej przez J. Eminencję Ks. Kardynała Kakowskiego.

Drugiego dnia światek goście zwiedzili Łazienki, Zamek, oraz byli przyjęci na audiencji u J. E. Ks. Kardynała. Po 20-to minutowej audiencji Ks. Kardynał zaprosił gości do dalszych salonów, gdzie ze staropolską gościnnością podejmował Eminencja wycieczkowiczów herbatą. Tegoż dn. w lokalu Stow. „Odrodzenia” odbyła się na cześć gości akademja, na którą zostali zaproszeni przedstawiciele M. S. Z. Nuncjatury, Poselstwa Włoskiego, sfer towarzyskich stolicy i liczniejsze grono akademików.

wiła się u reżysera „Vitzgraph” z prośbą o przyjęcie, w chwili gdy kreowano jakąś scenę. Reżyser w pośpiechu, roztargniony, złudzony podobieństwem, wziął ją za inną i zaczął, natychmiast grać. Gdy wykrecono już kilkadziesiąt metrów i weszła właściwa aktorka, pomyłka się wydała, a pani Talmadge pozostała i w rok później zasłynęła na cały świat. Odtąd najbanalniejszy i znany obraz w jej interpretacji staje się nowym nigdy nie widzianym, a kto raz ją zobaczy, zrozumie dlaczego jest tak sławna. Z roli hrabiny Langeais stworzyła arcydzieło sztuki aktorskiej, indywidualna, do najniższego gestu do przelotnego spojrzenia. Liryczna i łzawa, gdy ją zdradza i wyszydza mąż kochany; szalona, błyskotliwa, czarująca i zimna, gdy mści się za doznana krzywdę igrą z sercami mężczyzn; nieporównana w tragicznie gdy walczy z sobą kiedy wpadła sama w zastawione na dumnego szlachetnego generała Moutrireau sidła, gdy mu się opiera, gdy wreszcie wyznaje mu zapóźno miłość skoro zemsta ma ją dosięgnąć za igraszkę, jaką z niego zrobiła. I nadaremnie go wzywa: odszedł i nie przebaczył. Przyszedł jednak na ostatnie wezwanie, ale w parę sekund zapóźno: hrabina Langeais już się ukryła w oddalonym klasztorze, gdzie zamierza życie spędzić. Tam po długich trudach, mękach, tęsknotach i niepokojach odnalazł ją, zdołał przekonać, by porzuciła klasztor i złączyła z nim życie. Film zainscenizowany bardzo interesująco, według powieści, przesłanne ma zdjęcia, świetna reżyserja—wyborne gra generał—kochanek i zresztą mógłby mieć i dużo wad i być źle zainscenizowany—to nie zmniejszyłoby bynajmniej największego zainteresowania, jakie wzbudza, arcyzm, jaki zachwyca, skoro cała uwaga widza skupia się na niepospolitej, niezwykłej, oryginalnej urodzie obdarzonej Normie Talmadge.

Czytelników „Słowa Kujawskiego” prosimy o nadsyłanie korespondencji z każdego zakątka z opisem wszystkiego, co się tam dzieje, nie pomijając krzywd i nadużyć, przeciwnie czemu stać będziemy z całą stanowczością.

W miłym nastroju Bliskiego porozumienia wygłosili przemówienia PP.: Szambelan Al. Werycho-Darowski, St. Kaczorowski, St. Orlikowski (junior). W imieniu F. U. C. I. Ks. Cassasa, markiz Cictorio Reggio i Emanuele Nebuloni.

Akademja posłużyła wspólnemu zaznajomieniu się życiem akademickim obu krajów i zawiązania bliższego serdecznego stosunku między organizacjami pokrewnymi F. U. C. I. i „Odrodzeniem”.

Wieczorem goście byli obecni w operze na „Nocy letniej”.

Trzeci dzień pobytu został poświęcony dalszemu zwiedzeniu stolicy, jak Starego Miasta, Domów Baryczków, Fukiera, Zachęty, Uniwersytetu. Tegoż dnia miała miejsce audiencja u P. Ministra Oświaty. Wieczór spędzono w Reducie, gdzie najwyższe zainteresowanie wzbudziło oryginalne opracowanie i świetne wykonanie misterji „Zmartwychwstanie”. Po teatrze odbyła się w miłym nastroju kolacja w domu prywatnym u P. Szambelana Aleksandra Werycho-Darowskiego.

We środę dn. 23 b. m. rano z żalem żegnano kochanych gości i kolegów, którzy udali się do Gdańska, następnie przez Katowice powrócą do Włoch.

*Można być pewnym, że wycieczka ta przyczyni się do ściszejszego zaźdierzgnięcia przyjaznych stosunków między młodzieżą akademicką obu krajów, które miały w historii tak świetne i owocne karty.

Zatrucie mięsem.

Spożycie mięsa zepsutego może niekiedy powodować tak silne zatrucie organizmu, że nie tylko sprowadzi ciężką chorobę, lecz nawet i śmierć.

Przyczyny zatrucia mięsem mogą być różne. Mięso najpierw może pochodzić od zwierzęcia chorego na chorobę zakaźną i wtedy zawiera w sobie zarazki chorobotwórcze. Mięso takie, szczególnie jeżeli jest posiekane i gdy poleży czas jakiś w miejscu ciepłym, jest nadzwyczaj szkodliwe.

Nietylko może być szkodliwe mięso od sztuk chorych, lecz też i pochodzące od zupełnie zdrowych zwierząt; bywało wtedy, jeżeli osoba, zajmująca się przyrządzaniem mięsa jest chora, następnie gdy mięso zdrowe zostanie zarażone przez zarazki z pomocą szczurów i myszy, a także i przez muchy, które przenoszą wszelkie bakterje. Oprócz tego mogą być pełne zarazków woda, którą przepłukuje się mięso lub lód, na którym ono leży.

Oprócz tego zatrucie mięsem może być wywołane przez zjedzenie mięsa zepsutego, zgniętego; trucizny wytworzone przez proces gnicia, nie dadzą się zniszczyć gotowaniem mięsa; to należy mieć na uwadze i nie trzeba słuchać tych, którzy twierdzą, że przez gotowanie mięso zepsute stanie się nieszkodliwym.

Przyczyną zatrucia może być także tak zwany jad wędlinowy, który wytwarza się w zepsutych wędlinach, a zwłaszcza siekanych, jak kielbasa, serdelki, salcesony i t. p.

Zatrucie mięsem objawia się rozmaicie, zależnie od tego, ile było zjedzone zepsutego mięsa i w jakich warunkach; zwykle pojawiają się bóle w żołądku, wymioty, a nieraz bóle w oczach i rozszerzenie źrenicy; potem zjawia się suchość w gardle, gorączka, oczy są nieruchome, twarz się kurczy. Śmiertelność wynosi 40%.

Lekarze byli ciekawi, jak się zachowują zwierzęta pod wpływem jadu mięsnego i w tym celu zrobili wyciąg z zatrutego mięsa i zaszczepili zwierzętom: królikom, małpom, kotom. Okazało się, że zwierzęta te również zaczęły chorować tak samo i zdychały.
Z. Olszański,
lekarz weterynarij.

Różne.

Rośliny w mieszkaniach.

Rośliny w mieszkaniu ludzkim są bardzo pożądane ze względów estetycznych, wychowawczych i higienicznych. Przyczyniają się one do podniesienia ducha, ożywienia naszych wrażeń. Stają się miłymi sąsiadami i drogami przyjaciółmi w życiu człowieka. Kto raz przez długi czas posiadał rośliny w swoim mieszkaniu, ten gdy znajdzie się bez nich, zażęskni za nimi. Rośliny także ożywiają i oczyszczają powietrze zepsute oddychaniem człowieka. Rośliny w mieszkaniu powinny być bezwarunkowo zdrowe, gdyż tylko takie spełniają będą wyborne swoje zadanie. Rośliny chore powinny być stanowczo usunięte z mieszkania. Tylko z roślin zdrowych możemy być zadowoleni. Szkodliwym jest pozostawianie wody na podstawkach pod roślinami (z wyjątkiem niektórych gatunków roślin wodnych). Woda przy podlewaniu przepływając przez ziemię pomiędzy korzeniami, łączy się ze szkodliwymi gazami i unosi je ze sobą. Najdalej w pół godziny po podlaniu trzeba wodę z podstawki wylać jako zepsuta. Podlewanie roślin powinno być stosowane tylko zgóry, a nie zdół— przez nalewanie wody na podstawki. Wprawdzie rośliny podlane od dołu, nie tak prędko wysychają, lecz za to trudniej przyswajają pokarmy i oddychają wolniej. Jeżeli zauważymy na powierzchni ziem w doniczkach kupki poruszonej ziemi, to będziemy mieli dowód, że tam zamieszkują dżdżownice czyli rossówki albo glisty, które są szkodliwe dla roślin, gdyż toczą kanały pomiędzy korzeniami przejściowe, używając za pokarm ziemi zasobnej, w próchnicę i wydzielając ją na powierzchnię, gdy napotkają ssawki korzeniowe, niszczą je w zupełności, skutkiem działania dżdżownic doprowadzi podlewaniem rozczynem nikotynowym. Bierze się około łyżeczki ekstraktu nikotynowego na jedną szklanke wody i gdy się ten rozpuści w wodzie— podlać tem roztworem doniczki, w których się znajdują dżdżownice, tak aby woda objęła wszystką ziemię. Dżdżownice wyjdą wkrótce na wierzch wówczas trzeba je zabrać i wyrzucić. Gdyby nie wychodziły dżdżownice, to znaczy, że przeniosły się do miejsc nieobjętych wodą z nikotynej, więc trzeba powtórzyć polanie, gdy już jesteśmy pewni, że wyszły wszystkie, to następnie trzeba podlać obficie czystą wodą w celu wypłukania z ziemi rozczynu nikotynowy; rozczyn nikotynowy nie szkodzi zresztą roślinom.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Do sprzedania para koni (wałachów) z uprzęgą — oraz wolant. Wiadomość w Wydziale Zoopatrywania, Kaliska 1.

Garantowane zdrowe mleko dom: Brzezine, masło śmietankowe, śmietana, ser i pyszne gomułki, poleca Wiwatowska. „Sklep Wiejski” Żabia 12.

Młody inteligentny kawaler, poszukuje pokoju umebłowanego przy rodzinie; pożądane jest z całkowitem utrzymaniem. Wiadomość w Administracji „Słowa” pod „Technik”.

Potrzebna niania — bona w wieku średnim do niemowlęcia i 4 letniego chłopczyka. Wiadomość: Włocławek ul. Cyganka № 13 Włocławek.

Sprzedam sklep kolonjalny przy ul. 3-go Maja. Wiadomość 3-go Maja 14 m. 3.

Zgubiono portfel i książkę wyjskową wydaną przez P. K. U. Włocławek na imię Władysława Górnego.

Zgubiono książeczkę Pow. Kasy Chorych na imię Wincentego Kiełta. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do policji.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.